

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Cob/70/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1103899333
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tatiana Pastieriková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1103899333.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Tatiany Pastierikovej a členiek senátu JUDr. Eleny Kúšovej a JUDr. Dany Šiffalovič, v právnej veci žalobkyne: Nadácia Slovak Gold, so sídlom P.O.Box 16, Beblavého 8, 814 99 Bratislava, IČO: 30 809 070, zast.: MALICH advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Dunajská 25, 811 08 Bratislava, IČO: 47 256 991, proti žalovanej: H. H., D. S. G., Lazaretská 12, 811 08 Bratislava, zast.: Advokátska kancelária Paul Q s.r.o., so sídlom Karadžičova 2, 811 09 Bratislava, IČO: 35 906 464 a Advokátska kancelária Tomáš Kamenec, s.r.o., Špitálska 43, 811 08 Bratislava, IČO: 36 855 995, o uverejnenie tlačovej opravy, o odvolaní žalobkyne proti III. výroku uznesenia Okresného súdu Bratislava I č.k. 29Cb/90/2003-410 zo dňa 03.05.2023, takto

rozhodol:

I. Krajský súd v Bratislave uznesenie Okresného súdu Bratislava I č.k. 29Cb/90/2003-410 zo dňa 03.05.2023 v napadnutej časti III. výroku potvrdzuje.

II. Žalovaný má proti žalobcovi nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) I. výkonom návrh žalobkyne na prerušenie konania zamietol. II. výkonom konanie zastavil. III. výkonom zaviazal žalobkyňu nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 100 %, pričom o výške tejto náhrady bude rozhodnuté Okresným súdom Bratislava I samostatným uznesením.

2. Rozhodol tak s poukazom na § 145 ods. 1, § 146 ods. 1, § 164, § 256 ods. 1, 2, § 262 ods. 1, § 257 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

3. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd uviedol, že žalobkyňa sa žalobou zo 17.03.2003 domáhala voči žalovanej uverejnenia tlačovej opravy. Podaním doručeným súdu 15.01.2020 žalobkyňa navrhla prerušenie konania do právoplatného skončenia konania vedeného Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 18Ct/13/2003.

4. Podaním zo dňa 22.03.2023 zobrala žalobkyňa žalobu späť v celom rozsahu (po výzve súdu na pojednávaní konanom 15.03.2023) a žiadala, aby súd konanie zastavil a žiadnej strane sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania. Späťvzatie žaloby bolo podľa žalobkyne vyvolané okrem iného aj výsledkom súvisiaceho konania proti Petit Press, a.s., v ktorom bola žalobkyňa úspešná. Žalovaná v podaní z 29.03.2023 udelila súhlas so späťvzatím žaloby, ale nesúhlasila s nepriznaním náhrady trov konania. Pre uverejnenie tlačovej opravy neboli splnené základné hmotnoprávne podmienky vo vzťahu k navrhovanej tlačovej oprave. Úspešnosť v inom konaní s odlišným predmetom konania a odlišným subjektom na žalovanej strane nezakladá dôvod hodný osobitného zreteľa. Navrhovaná tlačová oprava nespĺňa základné formálne a ani materiálne náležitosti.

5. Keďže späťvzatím žaloby v celom rozsahu stratilo význam žalobkyňou navrhované prerušenie konania a s poukazom na to, že medzičasom už konanie vedené Okresným súdom Bratislava I je právoplatne skončené (Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. 5Co/27/2020 z 31.03.2020 potvrdil, vo veci samej, rozsudok Okresného súdu Bratislava I z 22.03.2012 sp. zn. 18Ct/13/2003), a teda odpadol aj dôvod navrhovaného prerušenia konania, súd návrh žalobkyne na prerušenie konania zamietol.

6. Súd uviedol, že vzhľadom na to, že žalobkyňa vzala žalobu voči žalovanej v celom rozsahu späť, súd konanie zastavil. So späťvzatím žaloby musela žalovaná vysloviť súhlas, pretože k späťvzatiu žaloby došlo po otvorení pojednávania. Žalovaná tento súhlas udelila v podaní z 29.03.2023.

7. Z procesného hľadiska zásadne platí, že ak žalobca vezme žalobu späť a nejde o prípad späťvzatia dôvodne podanej žaloby pre správanie žalovaného, zaviniť zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť žalovanému trovy konania. V danej právnej veci vzala žalobkyňa žalobu späť z dôvodu, ktorý nemal podklad v správaní sa žalovanej. Súd teda nemá preukázané, že späťvzatie žaloby bolo odôvodnené neskorším správaním žalovanej. Z procesného hľadiska mal teda súd za to, že je to práve žalobkyňa, ktorá procesne zaviniť zastavenie konania. Súd preto žalobkyňu zaviazal na náhradu trov konania žalovanej v rozsahu 100 %. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté Okresným súdom Bratislava I samostatným uznesením.

8. Súd poukázal na to, že v danom spore nie je možné aplikovať § 257 CSP, pretože nejde o celkom výnimočný prípad. Aplikácia § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď síce sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania podľa zásady úspechu v konaní, príslušný súd však dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu. Takéto rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania sa nesmie javiť ako neprimeraná tvrdosť voči subjektom konania a nesmie odporovať dobrým mravom. Rozhodovanie o náhrade trov konania je v podstate druhotným spektrom konania, preto z pohľadu ústavnoprávnej udržateľnosti rozhodnutia Ústavný súd Slovenskej republiky nepovažuje za nevyhnutné, aby všeobecný súd za každých okolností poskytol stranám v konaní priestor, aby sa vyjadrili k potenciálnej aplikácii § 257 CSP (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 113/2019 zo 06.06.2019).

9. Súčasťou judikatúry je konštatovanie, že toto ustanovenie „nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnúť. Ustanovenie preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnúť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania“ (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2M Cdo 17/2009 z 28.01.2010).

10. Žalobkyňa viedla konanie proti Petit Press, a.s. (konanie vedené Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 18Ct/13/2003) o ochranu dobrej povesti právnickej osoby, do ktorej podľa žalobkyne bolo zasiahnuté článkom uverejneným v denníku SME. V tomto konaní vo veci samej bola žalobkyňa úspešná. V tomto spore sa žalobkyňa na podklade rovnakého článku domáhala voči žalovanej, t.j. odlišnému subjektu, uverejnenia tlačovej opravy. Ide teda o dve samostatné konania, proti dvom rozdielnym subjektom, ktorých spojitost' je len v podobnosti navrhovaných petítov. Na pojednávaní konanom 15.03.2023 súd žalobkyňu vyzval na späťvzatie žaloby práve pre navrhovaný petit, ktorý nesledoval to (žalobkyňa žiadala zverejniť tlačovú opravu tak, že žalovaná uverejní konštatovanie o uverejnení nepravdivých a zavádzajúcich informácií, údajov, záverov a domnienok o žalobkyňi, ktoré sa dotkli a poškodili jej dobré meno a dobrú povesť a požiada čitateľov denníka SME, aby na uverejnené informácie, údaje, závery a domnienky týkajúce sa žalobkyne, pre ich nepravdivosť neprihliadali), že opravou sa má nepravdivé skutkové tvrdenie len uviesť na pravú mieru, resp. vyvrátiť, a to uvedením pravdivého skutkového tvrdenia. Opravou sa nemá hodnotiť nepravdivé skutkové tvrdenie, ani jeho dopad na žiadateľa o uverejnenie opravy alebo na verejnosť. Návrh znenia opravy nemôže obsahovať žiadne názory či komentáre žiadateľa o uverejnenie opravy, ani žiadosť o ospravedlnenie vydavateľa. Žaloba žalobkyne bola preto súdom vyhodnotená aj s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9Co/162/2019 zo 17.12.2020 ako zjavne bezdôvodná. Podanie zjavne bezdôvodnej

žaloby v konaní s iným subjektom na strane žalovanej a s iným predmetom konania než v úspešne ukončenom spore vedenom Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 18Ct/13/2003 nie je dôvodom hodným osobitného zreteľa a nepripúšťa aplikáciu § 257 CSP v danom spore. Súd preto § 257 CSP neaplikoval.

11. Proti III. výroku rozhodnutia súdu podala odvolanie žalobkyňa, a to v zmysle ust. § 359 CSP v spojení s ust. § 362 ods. 1 CSP z toho dôvodu, že vo vzťahu k výroku III. (t.j. výrok o nároku na náhradu trov konania) napadnutého uznesenia, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (ust. § 365 ods. 1 písm. d/ CSP). Súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

12. Uviedla, že v rámci napadnutého rozhodnutia sa dopustil súd nasledovným pochybením a nesprávnymi skutkovými a právnymi tvrdeniami:

V prvom rade odmietla nepravdivé a prekvapivé tvrdenia súdu v uznesení, ktoré sa týkali súdneho sporu vedeného rovnako na súde pod sp. zn. 18Ct/13/2003 (ďalej len „Konanie proti Petit Press“), v ktorom vystupovali žalobca a vydavateľ žalovaného (t.j. spoločnosť Petit Press, a.s.). Jednalo sa o súdny spor žalobcu - Nadácia Slovak Gold proti žalovanému - Petit Press, a.s., ktorého predmetom bolo uverejnenie ospravedlnenia a náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 16.596,96 Eur s príslušenstvom, pričom tento spor bol začatý z toho istého dôvodu ako aj konanie o uverejnenie tlačovej opravy, a to z dôvodu, že dňa 11.01.2003 bol v denníku SME uverejnený článok, pod názvom „Slovak Gold nad zlato“ od autora Juraja Javorského (ďalej len „článok“), v ktorom boli uvedené nesprávne, pravdu skresľujúce a žalobcu očierňujúce údaje.

13. V tejto súvislosti pritom nebola doteraz nikdy medzi účastníkmi konania či súdom sporná, resp. namietaná súvislosť a prepojenosť konania o uverejnenie tlačovej opravy a konania proti Petit Press, pričom dôležitosť konania proti Petit Press pre výsledok konania o uverejnenie tlačovej opravy dokladala z procesného hľadiska aj akceptácia návrhu žalobcu na prerušenie konania (v nadväznosti na prebiehajúce konanie proti Petit Press) v podaní zo dňa 20.03.2012, o ktorom bolo súdom rozhodnuté v uznesení zo dňa 06.12.2012, ako aj akceptácia viacerých neskorších návrhov žalobcu na odročenie pojednávania zo strany súdu z dôvodu prebiehajúceho konania proti Petit Press. Všetky uvedené skutočnosti vyplývajú z príslušného spisu a boli zdôraznené žalobkyňou opätovne v rámci späťvzatia žaloby, preto považuje súčasné stanovisko súdu, ktorý sa v uznesení snaží navodiť dojem, že predmetné súdne spory spolu nesúvisia, za nesprávne, účelové a prekvapivé.

14. Ďalej namietala voči nesprávnemu a formalistickému zhodnoteniu povahy petitu a prípustnosti žaloby zo strany súdu v uznesení, ktorý tu vychádzal iba zo stavu súdneho sporu v čase konania posledného pojednávania (t.j. v termíne dňa 15.03.2023), avšak opomenul, že v čase podania žaloby, na základe uverejnenia článku, sa žalobkyňa domáhala (t.j. pôvodný petit Žaloby) uverejnenia tlačovej opravy v denníku SME presne v zmysle ust. § 19 a § 20 zákona č. 81/1966 Zb. o periodickej tlači a o ostatných hromadných informačných prostriedkoch v znení platnom v čase podania Žaloby.

15. Až následne, po viacerých rokoch (bezúspešného) trvania tohto súdneho sporu o uverejnenie tlačovej opravy, oznámila žalobkyňa vo vzťahu k petitu žaloby súdu, v podaní zo dňa 20.02.2008, že od uverejnenia článku v denníku SME už uplynulo viac ako 5 rokov a vzhľadom na to, že uverejnené údaje v danom čase zasiahli do dobrej povesti a dobrého mena žalobkyne, opätovným uverejnením týchto údajov, resp. ich citáciou v tlačovej oprave by sa nedosiahol účinok predpokladaný tlačovým zákonom a opätovne by vyvolal zásah do dobrého mena žalobcu. Výlučne z tohto dôvodu navrhla žalobkyňa súdu takú zmenu petitu žaloby, ktorá sa obsahovo približovala zneniu petitu podanej žaloby v konaní proti Petit Press, pričom takémuto návrhu súd vyhovel a povolil zmenu petitu žaloby.

16. V nadväznosti na uvedené skutočnosti je zrejماً súvislosť oboch vyššie spomenutých súdnych sporov, ktorá vyplývala aj z podobnosti petitov príslušných žalôb. Cieľom žalobkyne bola teda preukázateľne v oboch súdnych sporoch obrana proti nesprávnym a nepravdivým informáciám uvedeným v článku, zverejnenom spoločnosťou Petit Press, a.s. ako vydavateľom denníka SME, ktorého D. je práve žalovaná, nakoľko tieto poškodili dobrú povesť a meno žalobcu. V nadväznosti na uvedené

bolo tiež v konaní preukázané, že v dôsledku úspechu v konaní proti Petit Press (t.j. právoplatnosť príslušných súdnych rozhodnutí špecifikovaných v Späťvzatí žaloby) dosiahol žalobca uverejnenie ospravedlnenia od spoločnosti Petit Press, a.s. v denníku SME, a to v rozsahu znenia petitu žaloby (t.j. petitu po povolení zmeny žaloby v roku 2008).

17. Preto je nesprávne aj nasledovné právne posúdenie súdu vo veci údajného procesného zavinenia žalobcu na vzniku trov konania v zmysle ust. § 256 ods. 1 a 2 CSP a vo veci aplikácie ust. § 257 CSP v rámci odôvodnenia uznesenia, a preto považuje žalobca za nesprávny napadnutý výrok Uznesenia (t.j. Výrok III.) v celom rozsahu.

18. V rámci podaného späťvzatia žaloby bolo jednoznačne na viacerých miestach zdôvodnené, že predmetné späťvzatie žaloby bolo vyvolané úspechom žalobkyne v konaní proti Petit Press, pričom žalovaná je šéfredaktorkou denníka SME, ktorého je vydavateľom spoločnosť Petit Press, a.s., a teda sa jedná o súvisiace súdne konania, ako to žalobca opísal už v rámci písm. a/ až c/ tohto článku odvolania. Vo vzťahu k tejto argumentácii žalobcu v rámci späťvzatia žaloby neuviedol súd žiadne odôvodnenie v uznesení a nezohľadnil ani príslušné skutkové okolnosti daného prípadu pri jeho právnom posúdení (bližšie v bode 2. tohto odvolania).

19. Uvedené rozhodnutie súdu musí byť podľa názoru odvolateľa zrušené a následne zo strany súdu opätovne posúdené, zohľadňujúc všetky vyššie uvedené skutkové a právne okolnosti opomenuté prvostupňovým súdom pri vydaní uznesenia.

20. Súd sa obmedzil na konštatovanie (bod 15. unesenia), že údajne podanie zjavne bezdôvodnej žaloby v konaní s iným subjektom na strane žalovanej a s iným predmetom konania než v úspešne skončenom spore pod sp. zn. 18Cz/13/2003 nie je dôvodom hodným osobitného zreteľa a nepripúšťa aplikáciu § 257 CSP v danom spore. Taktiež namietal aj závery súdu (bod 12. Uznesenia), podľa ktorých súd nemá preukázané, že späťvzatie žaloby bolo odôvodnené neskorším správaním žalovanej. Súd evidentne prevzal v plnom rozsahu argumentáciu použitú žalovaným v rámci jeho podania zo dňa 29.03.2023, ktorým tento reagoval na Späťvzatie žaloby, pričom takýto postup súdu, ktorým vôbec nezohľadnil argumentáciu žalobcu, považuje za nesprávny, jednostranný a arbitrárny.

21. Vo vzťahu k spomenutému právnomu posúdeniu Súdu prvého stupňa týkajúceho sa procesného zavinenia strán sporu v zmysle ust. § 256 ods. 1 a 2 CSP, odkázal na vyjadrenie v späťvzatí žaloby, podľa ktorého vzhľadom na podobnosť petítov v konaní o žalobe i v konaní proti Petit Press považoval žalobca za dostatočné uverejnenie ospravedlnenia zo strany spoločnosti Petit Press, a.s. na základe právoplatného rozhodnutia v konaní proti Petit Press (t.j. v dôsledku úspechu v súvisiacom súdnom spore) na zabezpečenie ochrany svojich práv. Uvedenú skutočnosť preto považuje za dôvod na strane žalovaného, ktorý zapríčinil podanie späťvzatia žaloby. Zároveň boli v späťvzatí žaloby uvedené aj ďalšie objektívne príčiny takéhoto postupu žalobkyne, a to aktuálna rozhodovacia prax všeobecných súdov prezentovaná v predbežnom právnom posúdení súdu upravujúca podobu petitu v súdnom spore o uverejnenie tlačovej opravy, čo by si vyžadovalo ďalšie procesné úkony (úprava petitu žaloby) zo strany žalobcu a zároveň pravdepodobnosť ďalšieho viacročného súdneho sporu. Kľúčovým dôvodom pre podanie späťvzatia žaloby však bolo práve dosiahnutie ochrany práv žalobkyne v dôsledku úspechu v konaní proti Petit Press, ktoré preukázateľne súviselo s konaním o uverejnení tlačovej opravy.

22. Vo vzťahu k aplikácii ust. § 257 CSP uviedol, že žalobkyňa podala žalobu na ochranu svojich práv z dôvodov, ktoré vyvolal, resp. za ktoré bol zodpovedný výlučne žalovaný, že napriek procesnej obrane spoločnosti Petit Press, a.s. (t.j. vydavateľ denníka SME; šéfredaktorka ktorého je žalovaná v tomto konaní) v konaní proti Petit Press bolo príslušnými súdmi viacerých inštancií deklarované porušenie práv žalobkyne v dôsledku vydania článku, za ktorý právne zodpovedal práve žalovaný z titulu funkcie šéfredaktora denníka SME a že späťvzatie podanej žaloby bolo vyvolané výsledkom súvisiaceho súdneho konania (konanie proti Petit Press; uverejnenie ospravedlnenia v denníku SME). V nadväznosti na vyššie spomenuté dôvody, ktoré uplatnila žalobkyňa už v späťvzatí považuje za dôvodný návrh žalobkyne, aby súd žiadnej strane tohto sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania podľa ust. § 257 CSP.

23. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhla, aby odvolací súd podľa ust. § 389 ods. 1 CSP zrušil uznesenie v napadnutom rozsahu, t.j. v časti jeho výroku o nároku žalovaného na náhradu trov konania voči žalobcovi a navrhol, aby odvolací súd vydal nasledovné uznesenie:
Uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 03.05.2023, sp. zn. 29Cb/90/2003, sa zrušuje a vec sa vracia prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

24. K odvolaniu sa vyjadril žalovaný.

Uviedol, že žalobca na strane 2 odvolania uvádza, že uznesenie napáda odvolaním v rozsahu výroku III., ktorým súd rozhodol o nároku žalovaného na náhradu trov konania voči žalobcovi. Žalobca sa však odvolaním domáha, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil v celom rozsahu a vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

25. Žalobca v nadväznosti na výzvu súdu podľa § 138 CSP využil svoje dispozičné právo a žalobu vzal podaním zo dňa 22.03.2023 späť. Súd teda v súlade s § 145 ods. 1 CSP konanie zastavil. Je preto absurdné, že následne po zastavení konania vyvolanom výlučne úkonom žalobcu sa tento teraz dožaduje v zmysle odvolacieho petitu zrušenia napadnutého uznesenia v celom rozsahu a vrátenia veci súdu na ďalšie konanie. Odvolanie je preto zmätočné a vnútorne rozporné a malo by byť z tohto dôvodu odmietnuté. Z procesnej opatrnosti sa však žalovaný nižšie vyjadruje aj k obsahu odvolania, ktoré považuje za absolútne nedôvodné.

26. Žalobca v odvolaní namietá nasledovné údajne nesprávne závery súdu:

- údajná súvislosť a prepojenosť tohto konania s konaním vedeným pred súdom pod sp. zn. 18Ct/13/2003,
- zhodnotenie povahy petitu a prípustnosti žaloby súdom,
- požadovaná aplikácia § 257 CSP.

27. Žalobca na strane 3 odvolania namietá, že nikdy medzi stranami nebola sporná súvislosť a prepojenosť tohto konania o uverejnenie opravy a konania voči spoločnosti Petit Press, a.s. iniciovaného rovnako žalobcom o ochranu dobrej povesti žalobcu vedené na súde pod sp. zn. 18Ct/13/2003.

28. Žalobcom namietaný súvis oboch konaní je absolútne nesprávny. Predmetom tohto konania bolo posúdenie, či žalobcovi vznikli právo na uverejnenie opravy ním namietaných skutkových tvrdení a s tým súvisiaci vznik povinnosti žalovaného túto opravu zverejniť. Predmetom konania žalobcu voči spoločnosti Petit Press, a.s. bola ochrana žalobcovej dobrej povesti, do ktorej malo byť zasiahnuté článkom v denníku SME. Jedná sa preto o dva diametrálne odlišné právne základy, ktorými žalobca odôvodňoval svoje nároky, t.j. na jednej strane ochrana dobrej povesti podľa zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), na strane druhej právo na zverejnenie tlačovej opravy podľa zákona č. 81/1966 Zb. o periodickej tlači a o ostatných hromadných informačných prostriedkoch (ďalej len „starší tlačový zákon“). Pre úspešnosť každej zo žalôb sa vyžaduje splnenie odlišných procesnoprávných, ale najmä hmotnoprávných podmienok. Úspech žalobcu v jednom konaní tak nezakladá úspech žalobcu v druhom konaní. Závery žalobcu o prepojenosti a súvise oboch konaní sú tak nesprávne a vôbec neodôvodňujú späťvzatie žaloby v tomto konaní z dôvodu úspechu žalobcu v konaní o ochranu dobrej povesti.

29. Žalobca na strane 4 odvolania uvádza, že v čase podania žaloby sa domáhal uverejnenia tlačovej opravy v denníku SME v zmysle staršieho tlačového zákona. Až následne, po viacerých rokoch trvania tohto súdneho sporu o uverejnenie tlačovej opravy, oznámil žalobca vo vzťahu k petitu žaloby súdu, zmenu petitu žaloby, ktorá sa obsahovo približovala zneniu petitu podanej žaloby v konaní proti Petit Press, a.s., pričom takémuto návrhu súd vyhovel a povolil zmenu petitu žaloby.

30. Žalobca je v zmysle CSP pánom sporu a sám rozhoduje o obsahu svojej žaloby vrátane jej petitu. Nie je úlohou (a ani povinnosťou), či už súdu alebo žalovaného, upozorniť žalobcu, že po zmene ním požadovaného petitu žaloba nemôže byť úspešná. Z obsahu novo požadovaného textu opravy v zmysle podania žalobcu zo dňa 20.02.2008 je zrejmé, že tento vôbec nespĺňa náležitosti textu opravy podľa staršieho tlačového zákona. Ani argumentácia žalobcu o dlhotrvajúcom konaní nemôže zhojiť nedostatok textu požadovanej opravy, ktorý fakticky obsahovo predstavuje text ospravedlnenia, ktoré v konaniach podľa staršieho tlačového zákona (a ani zákona č. 167/2008 Z.z. alebo momentálne platného

a účinného zákona č. 265/2022 Z.z.) nemožno požadovať. Zmena žalobcom požadovaného textu opravy na fakticky text ospravedlnenia sama o sebe nezakladá priamu prepojenosť oboch konaní a tak dôvod na aplikáciu § 257 CSP pri späťvzatí žaloby, údajne z dôvodu žalobcovho úspechu v inom konaní.

31. Žalobca bol na ostatnom pojednávaní konanom dňa 15.03.2023 súdom vyzvaný, aby v súlade s § 138 CSP svoju žalobu vzal späť, nakoľko táto je zjavne nedôvodná. Nie je preto pravdivé tvrdenie, že žalobca vzal svoju žalobu späť z dôvodu jeho úspechu v konaní sp. zn. 18Ct/13/2003. Zastavenie tohto konania je tak výlučne zavinením žalobcu, ktorý najprv zmenou žiadal text opravy, ktorý nespĺňal náležitosti podľa staršieho tlačového zákona a následne svoju žalobu z tohto dôvodu vzal späť.

32. Žalobca na strane 5 odvolania uvádza, že vzhľadom na podobnosť petitov v tomto konaní a v konaní proti Petit Press, a.s. o ochranu dobrej povesti považoval žalobca za dostatočné uverejnenie ospravedlnenia zo strany spoločnosti Petit Press, a.s. na základe právoplatného rozhodnutia v konaní proti Petit Press, a.s. Uvedenú skutočnosť preto žalobca považuje za dôvod na strane žalovaného, ktorý zapríčinil podanie späťvzatia žaloby.

33. Zároveň boli v späťvzatí žaloby uvedené aj ďalšie objektívne príčiny takéhoto postupu žalobcu, a to aktuálna rozhodovacia prax všeobecných súdov prezentovaná v predbežnom právnom posúdení súdu upravujúca podobu petitu v súdnom spore o uverejnenie tlačovej opravy. Kľúčovým dôvodom pre podanie späťvzatia žaloby však podľa žalobcu bolo práve dosiahnutie ochrany práv žalobcu v dôsledku úspechu v konaní proti Petit Press, a.s., ktoré údajne preukázateľne súviselo s konaním o uverejnení tlačovej opravy.

34. Žalovaný opäť zdôrazňuje, že podobnosť žalobcom požadovaných petitov v oboch konaniach sama o sebe nezakladá prepojenosť a súvis oboch konaní. Nemožno pričítať na ťarchu žalovaného, že žalobca svoj text požadovanej opravy formuloval nesprávne v rozpore s požiadavkami stanovenými starším tlačovým zákonom. Úspech žalobcu v konaní o ochranu dobrej povesti preto nezakladá dôvod pre späťvzatie žaloby o uverejnenie opravy.

35. Obdobne neobstojí argument žalobcu o údajnej zmene rozhodovacej praxe súdov v predbežnom právnom posúdení súdu ohľadom petitu jeho žaloby. V tomto ohľade sa rozhodovacia prax súdov naozaj nezmenila a dlhodobo platí, že žalobou o uverejnenie opravy sa žalobca má domáhať opravy nepravdivých skutkových tvrdení a nie zverejnenia ospravedlnenia. Späťvzatie žaloby teda tiež nemohlo byť vyvolané údajnou zmenou rozhodovacej praxe súdov v tomto smere.

36. Žalobca sa odvolaním domáha, aby o trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 257 CSP, a teda že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

37. Podľa § 257 CSP „Výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.“

38. Predmetné ustanovenie predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok podľa § 255 CSP a od zásady zodpovednosti za zavinenie podľa § 256 CSP. Súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Použitie tohto ustanovenia negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Z tohto dôvodu musí aplikácia daného ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter (viď judikát č. R 34/1982). Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok, a to:

- dôvody hodné osobitného zreteľa a zároveň
- výnimočné okolnosti.

39. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR (ďalej ako „NS SR“) zo dňa 01.09.2000, sp. zn. MCdo 14/99 (uverejnené v Zo súdnej praxe č. 1/2000) „Aplikácia ustanovenia § 150 OSP (pozn. - teraz § 257 CSP) pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane účastníkov konania.“

40. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti, zákon bližšie nešpecifikuje a výklad týchto podmienok ponecháva na súdnu prax. To však neznamená, že tým vytvára priestor na nekontrolovanú voľnú úvahu súdu. V zmysle ustálenej judikatúry (uznesenie NS SR, sp. zn. 2 MCdo 17/2009, sp. zn. 5 Cdo 67/2010, sp. zn. 3 MCdo 46/2012) nemožno § 257 CSP považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú možnosť aplikácie.

41. Žalobca vo svojom odvolaní žiadnym spôsobom nepreukázal kumulatívne splnenie existencie výnimočných okolností a dôvodov osobitného zreteľa pre odôvodnenie prípadnej aplikácie § 257 CSP v predmetnom konaní. Použitie daného ustanovenia CSP preto pri posudzovaní nároku na náhradu trov žalovaného v tomto konaní preto neprichádza do úvahy a súd správne napadnutým uznesením nárok na náhradu trov konania žalovanému priznal v rozsahu 100 %, keďže výlučne žalobca svojím procesným úkonom spôsobil zastavenie konania.

42. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti preto žalovaný považuje odvolanie žalobcu za nedôvodné a účelové. Žalovaný preto navrhol, aby odvolací súd vydal toto uznesenie: Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 03.05.2023, sp. zn. 29Cb/90/2003 potvrdzuje. Odvolací súd priznáva žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

43. Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací (§ 34 CSP), prejednal vec v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) bez nariadenia pojednávania. Po preskúmaní obsahu spisu a oboznámení sa s dôvodmi odvolania žalobkyne, vyjadrením žalovaného dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

44. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

45. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

46. Odvolací súd zaujal stanovisko len k tým dôvodom odvolania, ktoré majú vplyv na rozhodnutie veci.

47. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so zisteným skutkovým stavom a právnym posúdením súdu. Súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, vysporiadal sa so všetkými podstatnými a pre rozhodnutie relevantnými argumentmi sporových strán a svoje rozhodnutie presvedčivo odôvodnil. Z odôvodnenia rozhodnutie je zrejmé z akých dôkazov súd vychádzal a zároveň vysvetlil dôvody, ktoré ho viedli k záveru o dôvodnosti žaloby.

48. Na zdôraznenie správnosti odvolací súd dodáva:

Je nesporné, že v tomto konaní súd pripustil uznesením č.k. 25Cb/90/2023-91 zo dňa 25.09.2008 zmenu petitu tak, že žalovaný je povinný uverejniť v denníku SME tlačovú opravu v tom zmysle, že dňa 11.01.2003 uverejnili v článku Juraja Javorského pod názvom „Slovak Gold nad zlato“ nepravdivé a zavádzajúce informácie, údaje, závery a domnienky o Nadácii Slovak Gold, ktoré sa dotkli a poškodili dobré meno a dobrú povesť Nadácie, a preto žiadajú čitateľov, aby na tieto informácie neprihliadali. Je taktiež nesporné, že žalobkyňa viedla súdne konanie sp. zn. 18Ct/13/2003 voči spoločnosti Petit Press, a.s. o ochrane dobrej povesti, v ktorom žalobca žiadal o odstránenie článku z internetovej stránky www.sme.sk <. zo dňa 11.01.2003 pod názvom Slovak Gold nad zlato od autora Juraja Javorského a aby bol uverejnený článok ohľadne ospravedlnenia sa Nadácii Slovak Gold ako i náhrada nemajetkovej ujmy. V konaní sp. zn. 18Ct/13/2003 bola žalobkyňa úspešná. Dôvodom späťvzatia žaloby v konaní sp. zn. 29Cb/90/2003 bola podľa žalobkyne práve úspešnosť v konaní sp. zn. 18Ct/13/2003, čo podľa žalobkyne súvisí s týmto konaním, a preto prichádzajú do úvahy okolnosti hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP.

49. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu, ako aj žalovaného, že išlo o odlišné právne základy, a to napriek tomu, že sa týkali rovnakého článku. Úspechom v konaní sp. zn. 18Ct/13/2003 sa však konanie sp. zn. 29Cb/90/2003 stalo bezpredmetné.

50. K návrhu žalobcu o použitie § 257 CSP odvolací súd dodáva:

Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 257 CSP, súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Ustanovenie § 257 CSP predstavuje odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Súd podľa neho nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu nahradit' trovy konania úspešnej strane, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojim zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane. Dôvody hodné osobitného zreteľa ani výnimočné okolnosti zákon neuvádza ani exemplifikatívne. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnej praxi. To však neznamená, že tým vytvára priestor na celkom voľnú úvahu súdu. V zmysle dnes už ustálenej judikatúry (pozri k tomu napr. uznesenia NS SR sp. zn. 2 MCdo 17/2009, sp. zn. 5 Cdo 67/2010 či sp. zn. 3 MCdo 46/2012) ustanovenie § 257 nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradit' trovy konania výnimočne prihliadnuť. Ustanovenie § 257 preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. Strane, ktorá mala vo veci úspech, nemožno nepriznať náhradu trov podľa výnimočného ustanovenia len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodnutia o určitom druhu nárokov. Priamo z textu zákonného ustanovenia vyplýva, že súd by mal podľa neho rozhodovať iba vo výnimočných prípadoch. Zmyslom predmetného zákonného ustanovenia je, že ak súd zvolí postup podľa neho, nemôže žiadnej zo strán (ani úspešnej, ani neúspešnej) priznať náhradu trov konania. Ak súd má v úmysle použiť moderačné právo alebo ak ho niektorá zo strán navrhne, musí súd umožniť protistrane, aby sa k tomu vyjadrila (k zámeru aj k dôkazom). Nie je možné, aby súd dospel k vnútornému presvedčeniu, že je potrebné aplikovať ustanovenie § 257 a strane, ktorá by inak trovy získala, to neoznámil a táto by sa to dozvedela až z rozhodnutia. Súd v prípade použitia ustanovenia § 257 je povinný „vytvoriť procesný priestor“ umožňujúci stranám sporu vyjadriť svoje stanovisko k prípadnému použitiu tohto ustanovenia. Existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa musí súd vo svojom rozhodnutí riadne a presvedčivo odôvodniť, pretože v opačnom prípade by mohlo ísť o postup, ktorý by mohol mať znaky svojvôle. S dôvodmi hodnými osobitného zreteľa však nemožno zamieňať skutočnosť, že žalovaný svojím správaním nedal príčinu na podanie návrhu na začatie konania.

51. V sporovom konaní sa povinnosť nahradit' trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní (§ 255 CSP). Predtým, než všeobecný súd dospeje k záveru o potrebe aplikácie § 257 CSP je potrebné ustáliť otázku procesného úspechu sporových strán, keďže účelom tohto ustanovenia je odstránenie neprimeranosti tvrdości voči strane sporu, ktorá nemala v konaní úspech v záujme dosiahnutia spravodlivosti. Náhradu trov konania v prípade, ak dôjde k zastaveniu konania, upravuje ustanovenie § 256 ods. 1 CSP, podľa ktorého ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Z dikcie citovaného ustanovenia vyplýva, že pokiaľ niektorá zo strán sporu zavinila, že konanie muselo byť zastavené, postupuje sa podľa ustanovenia § 265 ods. 1 CSP, ktorý predpokladá zodpovednosť za zavinenie tej strany sporu, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania. Preto, ak žalobca vezme návrh späť, v zásade platí, že zastavenie konania zavinil a je preto povinný hradit' trovy konania žalovanému.

52. Aplikácia ustanovenia § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď síce sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania podľa § 255a nasl. CSP, súd však dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený (uznesenie II. ÚS 113/2019 zo dňa 06.06.2019).

53. V danom prípade žalobkyňa zobrala dňa 22.03.2023 žalobu späť v celom rozsahu, a to z dôvodu úspechu v konaní proti Petit Press. Je zrejme, že zastavenie konania nezavinil žalovaný. Preto mal súd oprávnené zato, že zastavenie konania procesne zavinila žalobkyňa. Obidvoma žalobami sledovala žalobkyňa ten istý cieľ. Pri podávaní žalôb si musela byť vedomá, že úspechom v jednom konaní sa druhá žaloba stane bezpredmetná.

54. Odvolací súd v tejto súvislosti dodáva, že v sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní (§ 255 CSP). Náhradu trov konania v prípade, ak dôjde k zastaveniu konania, upravuje ustanovenie § 256 ods. 1 CSP, podľa ktorého ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Z dikcie citovaného ustanovenia vyplýva, že pokiaľ niektorá zo strán sporu zavinila, že konanie muselo byť zastavené, postupuje sa podľa ustanovenia § 265 ods. 1 CSP, ktorý predpokladá zodpovednosť za zavinenie tej strany sporu, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania. Preto, ak žalobca vezme návrh späť, v zásade platí, že zastavenie konania zavinil a je preto povinný hradiť trovy konania žalovanému.

55. Žalobca neodôvodnil späťvzatie žaloby takými okolnosťami hodnými osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočný postup súdu pre nepriznanie náhrady trov konania žalovanému.

56. Na základe uvedených skutočností odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil, nakoľko je vo výroku vecne správne.

57. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Nakoľko bol žalovaný v odvolacom konaní úspešný, odvolací súd mu priznal právo na plnú náhradu trov konania.

58. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu, na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).